

Високи представник у Босни и Херцеговини (БиХ) Кристијан Шмит изјавио је данас да је одлучио да поднесе оставку на ту функцију, јер је осетио да расте притисак, не само на њега, већ и на саме структуре Дејтонског споразума.

"Осетио сам да притисак не расте само на мене, већ и на саме структуре Дејтона. Било ми је важно обезбедити да сама функција настави постојати", рекао је Шмит у интервјуу немачком Зидојче цајтунгу, пренели су сарајевски медији.

Појаснио је да би укидање Канцеларије високог представника (ОХР), без остварења постављених циљева, који су делимично остварени, значило би да је целокупни Дејтонски мировни споразум доведен у питање, укључујући и војну мисију ЕУФОР-а.

"А то би било неодговорно у времену када се појачавају сецесионистичке изјаве из Републике Српске (РС)", истакао је Шмит.

Додао је да су за његов останак на месту високог представника биле потребне "другачије околности", наглашавајући да за наставак мандата није имао довољну подршку, мада су европске земље, посебно Немачка и Европска унија (ЕУ), биле уз њега.

"Подршка је свакако постојала. И Лондон се веома залагао за очување ОХР-а и лично ме подржавао. Велика подршка долазила је и из Рима и других престоница. Али било је разговора у позадини у којима нисам учествовао, само сам чуо да су били веома интензивни", казао је Шмит.

На питање о настојањима Русије да се затвори ОХР, те о порукама Сједињених Америчких Држава (САД), за које се чини да су на истом трагу, он је одговорио да "није сигуран о исходу и о могућем распаду БиХ".

"Не зна се куда ће ове центрифугалне тенденције на крају одвести. Али Босна данас није Босна из 1991. године, када је због снажног присуства Југославенске народне армије у земљи било веома много оружја", констатовао је високи представник у БиХ.

Поновио је ранији став да у БиХ "постоји сукоб цивилизација", као и да се становништво БиХ муслиманске вероисповести суочава с великим бројем увреда, које, како је оценио, служе за стварање атмосфере за отцепљење РС.

Још је рекао да за блокаде рада институција БиХ, посебно Дома народа БиХ, сматра одговорним Хрвате и Србе, који су више пута заједно спречили кворум за одлучивање, а тиме и усвајање закона.

Додао је да законодавци готово ништа нису усвојили од мера које захтева Савет Европе за спречавање прања новца и финансирања тероризма, наглашавајући да ће због тога БиХ вероватно завршити на сивој листи земаља с ризиком од прања новца.

Говорећи о питању државне имовине, која је једно од кључних нерешених питања у БиХ, Шмит је најавио да се спрема потенцијално решење.

"Нестрпљење расте и међу начелницима општина, који често не могу изградити ни спортску дворану. Радимо на новом решењу, моји сарадници су развили модел према којем би једна комисија независно одлучивала за које сврхе се државно земљиште може користити", појаснио је Шмит.

Коментарисао је и изјаве лидера Савеза независних социјалдемократа (СНСД) Милорада Додика о проглашењу независности Републике Српске (РС-а) ако он наметне закон о државној имовини.

"Додик је управо поручио да би, ако бих сада покушао донети ново решење о државној имовини које није у складу с његовим ставовима, то био цасус белли (непосредан повод) за независност РС-а. Без обзира на мене лично, верујем да ће се међународна заједница одлучно супротставити таквим ставовима и да неће подлећи притисцима", казао је Шмит.

Према његовим речима, питање државне имовине је остављено на решавање домаћим актерима, али о њему нема шире расправе због става представника из РС-а који одбијају да прихвате да БиХ може бити титулар државне имовине.

"Уз мало среће, ове године ћемо постићи одлуку о питању државне имовине", рекао је Шмит.

Навео је да ће се Савет за спровођење мира (ПИЦ) састати почетком јуна, када се очекује да ће бити именован нови кандидат за високог представника у БиХ, али није искључио могућност да и после те седнице остане на овој позицији.

"Кандидати за функцију високог представника у БиХ не расту на дрвећу. И човек мора имати одређени праг толеранције. Али уверен сам да ће неко бити пронађен. Земљи је

још потребан високи представник, безбедносна ситуација и политички развој су крхки, а међународне институције људима пружају одређену сигурност", рекао је Шмит.

На крају истакао је да би свом наследнику поручио да не верује обећањима политичких лидера и да се не устручава указати на своје могућности и надлежности.

Говорећи о пројекту Јужна гасна интерконекија, који је, према писању медија био разлог америчког притиска да поднесе оставку, јер највећа траса тог гасовода пролази кроз државну имовину у Федерацији БиХ, он је казао да се изградња тог гасовода заснива на шест година старој студији изводљивости коју је подржала ЕУ.

"Циљ је био смањити утицај руског Гаспрома. Међутим, ЕУ се повукла из пројекта. Сада Европљани више нису укључени. То што Американци имају другачији приступ не може им се унапред замерити", закључио је Шмит.

(Бета)